

POSTANOWIENIE

Dnia 20 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z powództwa M. J.

przeciwko K. B.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Spółecznych i Spraw Publicznych w dniu 20 października 2016 r.,

skargi powoda o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Spółecznych w K.

z dnia 4 listopada 2014 r., sygn. akt IX Pa (...),

I odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania,

II przyznaje radcy prawnemu P. P. od Skarbu Państwa - Sąd Okręgowy w K. tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu skargowym 675 zł (sześćset siedemdziesiąt pięć) podwyższone o stawkę podatku od towarów i usług.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 4 listopada 2014 r. Sąd Okręgowy w K. oddalił apelację powoda M. J., wniesioną od wyroku Sądu Rejonowego w T. z dnia 20 lutego 2014 r., w którym oddalono jego powództwo co do kwoty 9.344,42 zł.

Przedmiotem postępowania było żądanie zasądzenia od pracownika K. B. odszkodowania z tytułu szkody wyrządzonej w związku z wadliwie wykonanym przewozem ładunku na trasie T. – Z.. Sądy obu instancji rozpoznawały powództwo

w świetle przesłanek z art. 114 k.p. i art. 122 k.p. Zgodnie przyjęły, że powód w trakcie postępowania nie wykazał aby pozwany wyrządził mu szkodę. Przedstawione przez powoda dokumenty przewozowe oraz noty księgowe nie stanowiły wystarczającej podstawy do przyjęcia, że powód poniósł szkodę w kwocie 9.344,42 zł. W szczególności Sądy stwierdziły, że z przedstawionych dokumentów nie wynika aby powód rzeczywiście jako podwykonawca M. Spółka z o.o. nie dotrzymał terminu dostawy, a również, że istniały podstawy do obciążenia go karami umownymi. Poza tym Sądy stwierdziły, że towarzyszące sprawie okoliczności faktyczne nie pozwalają na przypisanie pozwanemu winy, tak nieumyślnej, jak i umyślnej.

Skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem wyroku Sądu drugiej instancji wniósł powód. Formułując podstawy wskazał na naruszenie prawa materialnego przez:

- błędną wykładnię art. 122 k.p. w związku z art. 114-116 k.p. polegającą na nieprawidłowym przyjęciu, że pozwany nie ponosi winy,

- błędną wykładnię art. 122 k.p., art. 114-116 k.p. w związku z art. 361 k.c. i art. 300 k.p. oraz brak zastosowania art. 415 k.c. w związku z art. 300 k.p. polegające na nieprawidłowym przyjęciu, że w sprawie nie zaistniały przesłanki do przypisania pozwanemu odpowiedzialności za szkodę.

Dodatkowo skarżący zarzucił naruszenie przepisów postępowania, to jest art. 227 k.p.c. i art. 232 k.p.c. w związku z art. 6 i art. 361 k.c. i art. 300 k.p. przez błędne przyjęcie, że pozwany nie wykazał przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej, w tym nie wykazał wysokości szkody.

Zdaniem skarżącego zaprezentowane podstawy świadczą, że zaskarżony wyrok jest niezgodny z przepisami art. 122 k.p., art. 114-116 k.p., art. 415 k.c., art. 227 k.p.c., art. 232 k.p.c., art. 6 k.c., art. 361 k.c. i art. 300 k.p.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem jest oczywiście bezzasadna w rozumieniu art. 424⁹ k.p.c. Konstatacja ta może wydawać się niezrozumiała bez uwzględnienia, że zgodnie z art. 424⁴ k.p.c. podstawą skargi nie mogą być zarzuty

dotyczące ustalenia faktów i oceny dowodów. Do kategorii tej należy przesądzenie o występowaniu zawinienia i powstaniu szkody. Pierwsza kwestia dotyczy przeżyć psychicznych sprawcy, druga wiąże się z wystąpieniem uszczerbku majątkowego po stronie poszkodowanego. Oznacza to, że jeśli Sąd drugiej instancji w zaskarżonym wyroku jednoznacznie przyjmuje niewystąpienie tych okoliczności faktycznych, to ustalenie to jest wiążące dla Sądu Najwyższego.

Z przedstawionej perspektywy należy spojrzeć na podstawy skargi. Polegają one na zarzucie nieprawidłowego przyjęcia przez Sąd drugiej instancji, że „pozwany nie ponosi winny”, że „nie istniały przesłanki do przypisania odpowiedzialności” (a zatem zawinienia i szkody), że „pozwany nie wykazał wysokości szkody”. Sformułowanie zarzutów naruszenia przepisów prawa materialnego i postępowania w rezultacie zasadza się na odmiennym spojrzeniu przez powoda na sferę faktów. Zabieg tego rodzaju nie daje jednak gwarancji trafności skargi. Sąd Najwyższy sprawuje bowiem nadzór nad stosowaniem prawa, a nie nad prawidłowością dokonywanych ustaleń faktycznych. Znaczy to tyle, że obraza przepisu może mieć miejsce, gdy sąd dokonuje błędnej wykładni, czyli mylnie rozumie jego treść, albo niewłaściwie stosuje normę prawną, czyli dochodzi do wadliwości na etapie zespolenia miarodajnego stanu faktycznego z abstrakcyjnym wzorcem postępowania, przewidzianym w przepisie. W tym ostatnim przypadku chodzi o to, że ujawnione fakty nie przystają do modelu normatywnego, a w rezultacie nie może on oddziaływać na prawa i obowiązki strony. W rozpoznawanej sprawie, skoro pozwany nie zawinił, a powód nie poniósł szkody (miarodajne okoliczności faktyczne), to nie mogło dojść do wadliwej odmowy zastosowania przez Sąd Okręgowy art. 114 k.p. - 116 k.p. i art. 122 k.p.

Przywołanie przez skarżącego art. 361 k.c. jest trudne do zrozumienia i to z trzech powodów. Po pierwsze, nie bardzo wiadomo z jaka jego częścią należy powiązać zarzut, autor skargi nie wskazał bowiem, czy chodzi o związek przyczynowy między szkodą a zachowaniem, czy też o sposób określenia wysokości szkody. Po drugie, wskazane kwestie nie były rozważane przez Sądy (zatem nie mogły one ich „nieprawidłowo przyjąć”). Po trzecie, w art. 115 k.p. przewidziano autonomiczne rozwiązanie względem art. 361 § 1 i 2 k.c. Wskazane argumenty stanowią podstawę do twierdzenia, że Sąd drugiej instancji nie mógł

tego przepisu naruszyć. Podobnie jest z art. 415 k.c., który określa reguły odpowiedzialności deliktowej. W sprawie nie było wątpliwości, że odpowiedzialność pozwanego powiązana została z jego obowiązkami wynikającymi z umowy o pracę. Ustalony stan faktyczny nie daje jakkolwiek podstaw do uznania, że pozaumowne zachowanie doprowadziło do wyrządzenia szkody.

Podstawy odwołujące się do naruszenia przepisów postępowania nie przystają do treści zarzutu. W ocenie skarżącego uchybienie art. 227 k.p.c. i art. 232 k.p.c. w związku z art. 6 i 361 k.c. pozostaje w związku z nie wykazaniem przez pozwanego przesłanek odpowiedzialności. Pierwszy z wymienionych przepisów określa jedynie, że przedmiotem dowodu są fakty mające dla rozstrzygnięcia istotne znaczenie. Może zatem dojść do jego naruszenia, gdy sąd bada fakty nie mające wpływu na zastosowanie adekwatnych przepisów prawa materialnego. Skarżący wadliwości takiej jednak nie dostrzega. Z kolei art. 232 k.p.c. przewiduje dwie reguły, pierwsza, polega na stwierdzeniu, że to strony obowiązane są do wskazania dowodów, druga, że sąd może dopuścić dowód niewskazany przez strony. Skarżący uważa, że art. 6 k.c. należy odczytywać w kontekście art. 232 k.p.c. Wątku tego jednak nie rozwinął. W konsekwencji trudno uznać, że skarga w tym zakresie jest oczywiście uzasadniona.

Kierując się przedstawionymi racjami należało orzec na podstawie art. 424⁹ k.p.c. O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącemu z urzędu orzeczono na podstawie art. 22³ ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w związku z § 11 ust. 1 pkt 2 w związku z § 6 pkt 4 i § 12 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 490, z późn. zm.).